

Färdigbehandlad: Det känns att något har hänt

Publicerad 2011-02-18 10:46

Foto: Emma johansson För knappt ett år sedan avslutades Kicki Aldrins bröstcancerbehandling. Nu låtr hon det ta sin tid att komma tillbaka till sitt gamla "fartiga" liv.

Del4. Bröstcancer. För nästan exakt ett år sedan satt Kicki Aldrin och hennes man på bröstmottagningen och väntade på läkaren.

Kicki Aldrin

Ålder: 50 år.

Yrke: Insamlingsansvarig på Reumatikerförbundet.

Bor: Vällingby i nordvästra Stockholm.

Familj: Maken Magnus och tonårsbarnen Malin och Marcus.

Blev sjuk: Diagnostiserades med bröstcancer för ett år sedan, var färdigbehandlad i september förra året.

Tips till andra drabbade: Man får försöka hitta ett positivt förhållningssätt

Frågor och svar om bröstcancer

Vid vilken ålder är bröstcancer vanligast?

Medelåldern för insjuknande är drygt 60 år. Färre än 5 procent är yngre än 40 år och drygt 80 procent är över 50 år. Bröstcancer ökar inte mer hos yngre kvinnor.

Är prognosen sämre i någon åldersgrupp?

Prognosen är sämre för de äldsta och de yngsta. Men när det gäller de äldre kan det ofta bero på att de inte får lika bra behandling. Är kvinnans allmäntillstånd gott bör hon få en fullgod behandling oavsett ålder, framhåller läkaren Elisabet Lidbrink.

Hur behandlas bröstcancer?

Med operation, strålning, cytostatika ("cellgifter"), hormoner, antikroppar och strålning, utifrån hur sjukdomen ser ut.

Vad innebär det att en brösttumör är "hormonkänslig"?

Då är tumören känslig för östrogen, och det gäller cirka 70 procent av bröstcancerfallen. Kvinnan kan då behandlas med antihormon vilket brukar ha bra effekt.

Vilken typ av tumörer har sämst prognos?

I dag är det så kallade trippelnegativa tumörer, som inte är känsliga för hormoner eller för antikroppen Herceptin. Men nya läkemedel, så kallade parp-hämmare, är lovande.

Hur bra är mammografi för att upptäcka bröstcancer?

Hos äldre kvinnor mycket bra, upp till 95 procent. Hos yngre kvinnor med tätare bröstvävnad kan det vara lite mer osäkert. Vid misstanke om cancer bör undersökningen kompletteras med palpation, ultraljud och eventuell biopsi.

Vad finns det för möjligheter till rehabilitering efter medicinsk behandling?

Rehabiliteringen är en eftersatt del av behandlingen, enligt Ingrid Kyllerstedt på bröstcancerföreningen Amazona i Stockholm där man hjälper fem hundra kvinnor om året att komma till rehabiliteringskurser. Enligt Statens beredning för medicinsk utvärdering är kbt och fysisk aktivitet viktiga i rehabiliteringen.

Forskningens fokus: Indvidanpassning

■ I vår startar ett nytt, stort svenskt forskningsprojekt som syftar till att både förebygga och tidigt upptäcka bröstcancer utifrån kvinnors olika riskprofiler. Målet på sikt är att få ner antalet insjuknade med 40–50 procent. Projektet leds av professor Per Hall vid Karolinska institutet och har möjliggjorts genom en donation på 50 miljoner från Märith och Hans Rausing.

- Ett tiotal riskfaktorer för bröstcancer är kända, de flesta har att göra med de kvinnliga könshormonerna. 18 genetiska förändringar som ökar risken är också kända. Nu hoppas forskarna att göra det möjligt att inte bara kunna identifiera tidiga cancerfall utan också fånga upp kvinnor med hög risk att senare utveckla cancer, inom ramen för det svenska mammografiscreeningprogrammet. Tät bröstvävnad ökar risken sex gånger och är en av de faktorer som forskarna ska titta på.

- En mer individualiserad prevention och behandling tros

Riskfaktorer och skyddsfaktorer

- Risken för bröstcancer är förhöjd hos kvinnor som har nära släktingar som haft bröstcancer tidigt i livet.

- Hormonbehandling vid klimakteriebesvär ökar risken, mer ju längre behandlingen pågår.

- P-piller har visats ha en lätt förhöjd risk under den tid man äter dem.

- Övervikt är också en riskfaktor, och enligt vissa studier kan mycket alkohol innebära en liten riskökning.

- Tidig mensdebut och sent klimakterium är förknippade med ökad risk.

- Täta bröst innebär också en riskökning – ju mer bindväv och körtelvävnad, desto högre risk. Tätheten har inget med bröstens utseende att göra men syns på mammografi. Vid täta bröst kan ibland ultraljud vara bättre än mammografi.

- Mindre risk för bröstcancer är det för kvinnor som fött barn tidigt och som fått flera barn. Även amning skyddar mot bröstcancer.

- Motion verkar också ha en skyddande effekt.

Läs mer

- ”Bröstcancerboken”, Ann Sköld Nilsson (Norstedts, 2010)

- ”Bröstcancer” (Karolinska University press, 2007)

- www.bro.org.se – bröstcancerorganisationernas riksorganisation.

- www.cancerfonden.se

Tidigare artiklar

[Efter infarkten. Pernilla Svensson lärde sig stresshantering och lade om sitt liv](#)

[Typ 2-diabetiker: ”Jag hade fullt utvecklad diabetes utan att veta om det”](#)

[Så farlig är bukfetman](#)